

- आरुषीय von अरुम् gaṇa कृशाश्वादि zu P. 4, 2, 80.
- आरुष्कर n. die Frucht des *Semecarpus Anacardium* L. SuCR. 1, 214, 14. 2, 112, 12. — Vgl. अरुष्कर.
- आरुह् (von रुह् mit आ) 1) adj. *besteigend*, s. गर्तरुह्. — 2) f. *Auswuchs, Schössling*: यास्ते रुहः प्ररुहे यास्ते आरुहः AV. 13, 1, 9.
- आरुह (wie eben) 1) adj. *aufspringend, besteigend*: गजान्परगजार्ह-कान् R. 5, 12, 31. — 2) m. *Besteiger*, s. डरारुह्.
- आरुह् adj. *lohfarnen* (पिङ्गल) Uṇ. 1, 85.
- आरुढि (von रुह् mit आ) f. *das Aufsteigen*, bildl.: अत्यारुढिर्भवति म-
हतामप्यध्वंसनिष्ठा ad Çā. 78.
- आरु (loc. von 1. आर) *fern, fern* (mit dem abl.) NaIGH. 3, 26. आरि
स्याम डरितस्य भूरे: RV. 3, 39, 8. 1, 74, 1. आरि वंशयो निर्दिशति पश्चिः 6,
74, 2. 1, 172, 2. 10, 102, 10. आरि अस्मत् 1, 114, 4. 10. वदरे 2, 28, 6. 29, 1.
आरि स्याम डरितादभीके 3, 39, 7. 6, 47, 3. AV. 1, 25, 1. 10, 4, 26. — Wie
bei आरात् erklären auch hier die Scholl. öfters durch: *in der Nähe*.
- आरुघघ (आरु + घघ) adj. *wovon Uebel fern ist*: आरुघघा अस्मे भद्रा
सौम्यवसानि सतु RV. 6, 1, 12. स्वस्तिम् 56, 6.
- आरुघव्य (आ + घ) adj. *von welchem Schmähliches fern ist*: In-
dra RV. 10, 99, 5.
- आरुक् (von रिच् mit आ) m. *Zweifel* H. 1375. — Vgl. रेक.
- आरुवर्त m. = आरुवध Çānt. 1, 2. AK. 2, 4, 2, 4. SuCR. 2, 39, 3. 65, 18.
112, 4. n. *die Frucht dieses Baumes* RĀḠAN. im ÇKDra.
- आरुशत्रु (आ + श) adj. *Feinden entrückt* AV. 7, 8, 1.
- आरुहण (von रुह् = लिह् mit आ) n. *das Lecken, Küssen* AV. 6, 9, 3.
- आरुकि (von रुच् mit आ) m. *Durchschein, feine Lichtpunkte* z. B.
zwischen den sich kreuzenden Fäden eines Gewebes: आरुका इव घेदह्
तिग्मा अग्ने तत्र विषः RV. 8, 43, 3. विश्वेषां देवानां तत्तत्र आरुका नन्तत्रा-
णाम् (भवन्ति) Çā. Br. 3, 1, 2, 18.
- आरुग (von रुच् mit आ) m. N. einer Sonne TAITT. Ār. 1, 7, 1. 16, 1.
— Vgl. आराग.
- आरुगय (von 2. आरुग) n. *Freisein von Krankheit, Gesundheit* AK. 2,
6, 2, 1. TRIK. 3, 3, 322. H. 474. ÇYETĀÇY. UP. 2, 13. MBH. 3, 1310. 1, 7359.
R. 1, 13, 13. SuCR. 2, 163, 5. PRAB. 99, 5. प्रहमारुगयमेव च (पृच्छन्) M. 2,
127. आरुगयं बृह् कौशल्याम् R. 2, 52, 30. आरुगयपूर्वं कुशलं वाच्या 4,
53, 14. आधिव्याधिशर्तानस्य विविधैरारुगयमुन्मूल्यते BHARTṚ. 3, 34. आ-
रुगयनियमाध्यत ein Bein. Çiva's Çiv. — Vgl. अनारुगय.
- आरुचन (von रुच् mit आ) adj. *glänzend* (zur Erklärung von अरुण
und अरुण) Nir. 5, 21, 12, 7.
- आरुह (von रुह् mit आ) nom. ag. *Besteiger*: यानासना° JĀḠ. 2, 303.
- आरुहव्य (wie eben) adj. *zu erklimmen, zu ersteigen, hinaufzusteigen*:
आरुहव्यस्त्वया स्वर्गः MBh. 3, 1708. मध्यमा भवता भूमिर्नारुहव्या
KATHĀS. 26, 72. सौधोत्सङ्गवलम्बितया दहवरत्रया तया तत्रारुहव्यम्
PAÑKĀT. 128, 9.
- आरुधन (von रुध् mit आ) n. *geheimer Ort, das Innerste*: मध्ये आरो-
धने दिवः RV. 1, 103, 11. 4, 8, 2, 4. विडुष्टरो दिव आरोधनानि 7, 8. — Vgl.
2. अरुधन.
- आरुप (von रुह् im caus. mit आ) m. *das Aufladen, Aufbürden; Be-
ziehen auf Etwas, Uebertragung*: असूया तु दोषारोपो गुणेष्वपि *das Auf-*

bürden von Fehlern, obgleich gute Eigenschaften da sind, AK. 1, 1, 2, 24.
अन्यथाप्युपयमानानां भावानामात्मविषयत्वारोपः Sch. zu ÇĀk. 35. वस्तु-
न्यवस्तारोपो ऽध्यारोपः VedĀntas. 4, 9. BĀLAB. 17. SĀH. D. 12, 19. सारोपा
(sc. लक्षणा) f. 13, 2. सारोपात् 6. BALLANTYNE giebt आरोप durch *super-
imposition* wieder. — Vgl. शरारोप.

आरोपक (wie eben) adj. *pflanzend*: वृत्तारोपकः M. 3, 163.

आरोपण (wie eben) n. 1) *das Besteigenlassen*: शय्यारोपणम् (einer
Frau) KATHĀS. 17, 84. सोमदत्तस्य प्रूलारोपणमादिशत् 20, 17. — 2) *das
Auflegen*: आद्रान्तरोपणामन्वभूताम् RAGH. 7, 25. KUMĀRAS. 7, 88. — 3)
das Aufsteigenlassen, zum -Himmel -Befördern, den-Tod -Bringen: भी-
ममारोपणं व्यक्तं भविष्यति मयि गते R. 5, 15, 16. — 5) *das Spannen* (des
Bogens): यद्यस्य धनुषो रामः कुर्यादारोपणम् R. 4, 66, 27. 33, 9.

आरोपणीय (wie eben) adj. *zu besteigen veranzulassen*: आरोपणीया
शय्यायां नाहं भर्त्रा KATHĀS. 17, 83.

आरोप्य (wie eben) adj. *aufzusetzen, aufzulegen*: हारादि ist ein भूष-
णमारोप्यम् Cit. beim Sch. zu ÇĀk. 80.

आरोह (von रुह् mit आ) m. 1) *(der Etwas besteigt) Reiter, ein zu
Wagen fahrender Mann*: (अश्वाः) क्तारोहाः HARIV. 13464. सारोहाणां च
वाजिनाम् R. 6, 73, 34. gewöhnlich im comp. mit dem Vehikel: अग्निहो
गजारोहे R. 3, 37, 23. 5, 83, 2. DRAUP. 8, 7. कुञ्जरारोह R. 6, 19, 10. हस्त्या°
AK. 2, 8, 2, 27. DRAUP. 8, 22. ह्या° R. 3, 4, 110. Vid. 25. स्यन्दना° AK. 2, 8,
2, 28. आरोह = गजारोह H. an. 3, 762. MED. h. 14. Vgl. अशरोह. — 2)
das Besteigen, Erklimmen H. an. 3, 762. MED. h. 14. आरोहे विनये चैव
युक्ते वारुणाविनिनाम् R. 2, 1, 20. रथारोहं नाटयति Çā. 96, 3, v. l. चित्ता-
रोहं *des Scheiterhaufens* KATHĀS. 25, 142. Vgl. डरारोह. — 3) *das hoch-
hinaus - Wollen*: अत्यारोह Uebermuth KATHĀS. 1, 30. — 4) *Erhöhung,
Hebung, Höhe* TRIK. 3, 3, 456. H. 1431. H. an. MED. नगाद्यारोह उच्छ्रायः
AK. 2, 4, 2, 10. समारोहपरिणाहाः (वृत्ताः) P. 3, 3, 87. Sch. सारोहा पर्वते
(लङ्का) *sich an einem Berge erhebend* R. 5, 73, 6. — 5) *Haufen, Berg*:
रत्नानाम् R. 1, 3, 14. — 6) *die schwellenden Hüften oder nates eines
Frauenzimmers* AK. 3, 4, 240. TRIK. H. 608. H. an. MED. वरारोहा काल-
लिपुत्रो N. 3, 29. 10, 22. VIÇY. 13, 8. R. 2, 93, 2. BRAHMA-P. in LĀ. 50, 18.
— 7) *Länge* (दैर्घ्य) AK. 2, 6, 2, 16. TRIK. H. an. MED. VJUTP. 74. — 8) *ein
bes. Maas* H. an. — 9) *das Herabsteigen* (अवरोह) MED.

आरोहक (wie eben) m. 1) *Reiter*: हस्त्यारोहकः PAÑKĀT. 129, 18. —
2) *Baum* H. c. 172.

आरोहण (wie eben) n. 1) *das Aufsteigen, Besteigen* H. 1310. an. 4,
75. MED. ṅ. 91. AV. 5, 30, 7. ÇĀ. Br. 2, 3, 2, 16. KĀTJ. ÇR. 2, 3, 15. 29. 18,
3, 5. 25, 6, 9. KUMĀRAS. 1, 39. MBH. 61. तेषां चारोहणं दिवि MBh. 1, 372. VIÇY.
10, 26. हस्तिस्कन्धाश्चपृष्ठपर्वतदुमारोहण SuCR. 1, 98, 10. पर्वता° R. 1, 3, 26.
पुष्पका° 36. रथा° Çā. 96, 3. वंशारोहणवद्वाङ्मालम्भिर्डरारोहाः PAÑKĀT.
203, 1. सुखारोहणसोपानान् MBh. 2, 1281. डुर्गारोहणः (अप्यमूकः) R. 3,
76, 28. — 2) *das Wachsen* (der Pflanzen) H. an. 4, 74. MED. ṅ. 91. — 3)
Gefährt, Wagen: आरोहणवाहवन्नुहौ TS. 5, 6, 2, 1. ÇĀ. Br. 3, 3, 2,
15. 2, 25. KĀTJ. ÇR. 22, 2, 27. — 4) *eine erhöhte Bühne zum Tanz*: कृता
स्थूणाः कुरुतारोहणानि गन्धर्वाणामप्सरसां चैव शीघ्रम् । पत्र नृत्यैरेस्व-
प्सरसः समस्ताः MBh. 14, 282. — 5) *Treppe, Leiter* AK. 2, 2, 17. H. 1013.
H. an. MED. R. 5, 14, 14.

